

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/23meKOMU902/23
Názov predmetu	teória a vývoj rozhlasovej a televíznej žurnalistiky
Počet kreditov	5

Obsahová prerekvizita

Ide o predmet štátnej skúšky. Študent/ka splní požiadavky na účasť na štátnej skúške, ak úspešne absolvuje všetky povinné a povinne voliteľné predmety (resp. výberové predmety) podľa študijného plánu a v jednotlivých rokoch štúdia získa príslušný počet kreditov.

Podmienky na absolvovanie predmetu

Štátna skúška prebieha v ústnej forme, prezenčne alebo virtuálne (v súlade s aktuálnou pandemickou situáciou). Predmet štátnej skúšky je hodnotený na základe kolektívneho rozhodnutia komisie pre vykonanie štátnej skúšky na štátnych skúškach.

Záverečná hodnotiacia stupnica (v percentách):

100 – 92 =A; 91 - 83 =B; 82 – 74 =C; 73 – 65 =D; 64 - 56 =E; 55 a menej = FX

Výsledky vzdelávania

Poslucháčky a poslucháči po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:

- # vedia vymedziť znaky rozhlasu a televízie ako masových médií a detailne charakterizovať rozhlasovú a televíznu komunikáciu,
- # samostatne referujú o žánroch prítomných v rozhlasovom a televíznom vysielaní a vedia, aké je ich uplatnenie v programovej štruktúre na základe prepojenia teórie s mediálnou praxou,
- # ovládajú kompozičné zásady výstavby rozhlasových a televíznych komunikátov – spravodajstva, publicistiky aj dokumentárnej tvorby,
- # vedia charakterizovať a členiť spravodajstvo v rozhlase i televízii a chápu jeho štrukturálne usporiadanie,
- # vedia charakterizovať a členiť publicistiku v rozhlase i televízii a chápu jej štrukturálne usporiadanie,
- # majú široké povedomie o žánroch rozhlasového a televízneho spravodajstva a o ich využití v rozličných typoch relácií,
- # ovládajú zásady výstavby a realizácie publicistického interview v kontexte rozhlasového a televízneho vysielania, dokážu vymedziť jeho znaky a typologické osobitosti,
- # vedia detailne charakterizovať rozhlasový fičér a poznajú spôsoby a rozsah jeho využitia v rozličných typoch rozhlasových relácií,
- # rozumejú zásadám výstavby rôznych druhov televíznych dokumentov, ovládajú ich typologické osobitosti a využitie v rozličných typoch programov,
- # rozumejú postupom investigatívnej žurnalistiky vo vzťahu k televíznym reportážam a ich praktickému využitiu vo vysielaní,
- # vedia definovať zásadné rozdiely medzi spravodajstvom verejnoprávnych a komerčných médií,
- # ovládajú stratégie uplatňovania infotainmentu v rozhlasovom a televíznom vysielaní,

majú široký prehľad o novinárskych profesiách, ktoré sa podieľajú na výrobe a príprave spravodajstva a publicistiky v rozhlasе a televízii, vedia definovať osobnostné predpoklady mediálnych profesionálov, ich odborné kritériá a profesionálne zručnosti,

dokážu samostatne referovať o zdrojoch informácií využívaných v televíznom spravodajstve a chápu dôležitosť existencie a činnosti spravodajských tlačových agentúr, pričom vedia charakterizovať ich pôsobnosť v kontexte slovenského mediálneho prostredia,

rozumejú koncepčným a obsahovým rozdielom medzi spravodajstvom komerčných a verejnoprávnych rozhlasových i televíznych vysielateľov,

vedia pomenovať diferenčné prvky, na základe ktorých sa líši spravodajstvo celoplošnej rozhlasovej stanice od spravodajstva regionálnej či lokálnej rozhlasovej stanice,

vedia pomenovať diferenčné prvky, na základe ktorých sa líši spravodajstvo celoplošnej televíznej stanice od spravodajstva regionálnej či lokálnej televíznej stanice,

ovládajú princípy systému, organizácie a redigovania v rozhlasе a televízii,

majú povedomie o vývoji reklamného trhu na Slovensku v kontexte rozhlasového a televízneho vysielania.

Stručná osnova predmetu

1. Rozhlas ako masové médium, jeho znaky a špecifiká. Hlavné charakteristiky rozhlasovej komunikácie.
2. Televízia ako masové médium, jej znaky a špecifiká. Hlavné charakteristiky televíznej komunikácie.
3. Žánre v rozhlasе: ich vývoj, členenie, hlavné znaky a uplatnenie v programovej štruktúre.
4. Žánre v televízii: ich vývoj, členenie, hlavné znaky a uplatnenie v programovej štruktúre.
5. Kompozičné zásady výstavby rozhlasového komunikátu (spravodajstvo, publicistika, dokument).
6. Kompozičné zásady výstavby televízneho komunikátu (spravodajstvo, publicistika, dokument).
7. Spravodajstvo v rozhlasе: členenie, charakteristika, štruktúra.
8. Spravodajstvo v televízii: členenie, charakteristika, štruktúra.
9. Publicistika v rozhlasе: členenie, charakteristika, štruktúra.
10. Publicistika v televízii: členenie, charakteristika, štruktúra.
11. Žánre rozhlasového spravodajstva. Typy relácií.
12. Žánre televízneho spravodajstva. Typy relácií.
13. Publicistické interview v rozhlasе: prístupy, znaky a typologické osobitosti.
14. Publicistické interview v televízii: prístupy, znaky a typologické osobitosti.
15. Rozhlasový fičér: vývoj, charakteristika a využitie v jednotlivých typoch rozhlasových relácií.
16. Televízny dokument: vývoj, charakteristika, typologické osobitosti a využitie v jednotlivých typoch programov.
17. Investigatívna žurnalistika. Reportáž v televízii: vývoj, charakteristika a využitie v jednotlivých typoch programov.
18. Zásadné rozdiely v spravodajstve verejnoprávnych a komerčných médií.
19. Uplatňovanie princípov infotainmentu v rozhlasе a televízii.
20. Novinárske profesie zúčastňujúce sa na príprave a výrobe spravodajstva a publicistiky v rozhlasе. Moderátor rozhlasového spravodajstva a publicistiky. Odborné a osobnostné kritériá, miesto a úloha moderátora pri príprave spravodajstva a publicistiky a vo vysielaní.
21. Novinárske profesie zúčastňujúce sa na príprave a výrobe spravodajstva a publicistiky v televízii. Moderátor televízneho spravodajstva a publicistiky. Odborné a osobnostné kritériá, miesto a úloha moderátora pri príprave spravodajstva a publicistiky a vo vysielaní.
22. Princípy moderovania jednotlivých druhov spravodajských a publicistických relácií.
23. Zdroje informácií a zdroje obrazového spravodajstva.
24. Porovnanie charakteru spravodajstva RTVS, TV Markíza, TV Joj a TA3.
25. Porovnanie charakteru spravodajstva Slovenského rozhlasu, rádia Expres, rádia VIVA a rádia Jemné.
26. Porovnanie spravodajstva celoplošného rozhlasového vysielania a regionálnej, resp. lokálnej rozhlasovej stanice (scenár relácie, kompozičná výstavba spravodajstva, stupeň profesionality).

27. Porovnanie spravodajstva celoplošnej televízie a regionálnej, resp. lokálnej televízie (scenár relácie, kompozičná výstavba spravodajstva, stupeň profesionality).
28. Systém, organizácia práce a redigovanie v rozhlasе a televízii.
29. Tlačové agentúry ako zdroj informácií. Postavenie a pôsobnosť tlačových agentúr. TASR a SITA.
30. Vývoj a perspektívy rozhlasu a televízie na Slovensku v kontexte reklamného trhu.

Odporúčaná literatúra

- Boyd, A. (1994). Zpravodajství v rozhlasе a televizi. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky.
- Boyd, A. (1995). Příručka pro novináře. Praha: Centrum nezávislé žurnalistiky.
- Brečka, S., Hradiská, E., & Vybíral, Z. (2009). Psychológia médií. Bratislava: EuroKódex.
- Dočekalová, M. (2006). Tvůrčí psaní pro každého. Praha: Grada.
- Draxler, V. (2001). Príspevky k dejinám rozhlasu 6. Bratislava: Slovenský rozhlas.
- Draxler, V. (2002). Príspevky k dejinám rozhlasu 7. Bratislava: Slovenský rozhlas.
- Hudíková, Z., & Porubcová, J. (2007). Televízia. Trnava: FMK UCM.
- Jenča, I. (2004). Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava: X ART.
- Lehoczka, V., & Chudinová, E. (2005). Fenomén rozhlasu v systéme masmédií: Základy teórie rozhlasovej žurnalistiky v systéme masmediálnej komunikácie. Trnava: FMK UCM.
- Maršík, J. (2005). Úvod do teorie rozhlasového programu. Praha: UK.
- Osvaldová, B., et al. (2001). Zpravodajství v médiích. Praha: Karolinum.
- Russ-Mohl, S., & Bakičová, H. (2005). Žurnalistika: Komplexní průvodce praktickou žurnalistikou. Praha: Grada.
- Trampota, T. (2006). Zpravodajství. Praha: Portál.
- Tušer, A. (2010). Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava: EuroKódex.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský